

• S • G • B • T • B •



• I • G • G • I •



z. B. A. h

W. A.

J. q. 259.

60
COLLEGII TERTII
In Augustanam Confessionem
DISPUTATIO XXVII.

continens
ANTIΘΕΣIN ARTICVLI VII.

De Ecclesia,

Et in specie,

De Primatu Petri, ex dicto

Christi Joh. 21. v. 17.

Proposita

In Electorali Academia VVittebergensi,

P R Æ S I D E

JACOBO MARTINI S.S. Th.

Doct. & Profess. Publ. Primario, Facult. Theol.

Seniore, ac Templi Arcis Præposito,

R E S P O N D E N T E

JOHANNÉ TITELIO Rügenw. Pom.

In Auditorio Collegii Veteris

Ad diem 11. Decembr.

WITTEBERGÆ,

Ex Officinâ Typographicâ AMBROSII ROTH I, Acad. Tyogr.

ANNO M DC XXX.

COLLEGI TERTII
In Augustanam Confessionem

DISPUTATIO XXXVII
CONTINENS

ARTICULOS VII

De Ecclesia

De Primatu Petri, ex dicto

In Electorali Academia Vitebergensi

PER

JACOBO MARTINI S.S. Th.

Doc. & Profell. Publi. Primario Facult. Theol.

RESPONDENTE

JOHANNI TITELLO Rügenw. For.

In Auditorio Collegii Veteris

VITTEBERGAE

Ex Officina Typographica AMAROSII ROTHI, Acad. Typogr.

Anno M DC LXX.





D. O. M. A.

Continuatio.

IN Becani dissertatione de Primatu Petri sequitur tertia & ultima conclusio siue quaestio: quâ defendere satagit, *Petrum habuisse in Ecclesia primatum potestatis & jurisdictionis.* Ad hunc suum scopum obtinendum duplici utitur disputandi methodo: *ΚΕΥΘΑΣΤΗ*: quâ pro sua opinione adducit argumenta probantia: Et *ΑΝΑΚΕΥΘΑΣΤΗ*: qua contraria argumenta refutare conatur. De prior, hac incipiemus agere disputatione, examinaturi, primum argumentum *ΚΕΥΘΑΣΤΗΝ*, ex Johan. 21. vers. 17. petum.

T H E S I S I.

Primum conclusionem de primatu Petri ita proponit Becanus §. 44. *Tertia conclusio. Petrus habuit primatum potestatis & jurisdictionis Ecclesiasticae, pra aliis omnibus: seu quod idem est: fuit vicarius Christi, caput Ecclesiae, pastor ovium Christi.*

II. Initione de re plane ignota disputemus, quaeritur, quid Becanus & Pontificij intelligant per *Primum potestatis & jurisdictionis.* Percipitur istud ex Bellarmini lib. 4. de Pontif. Rom. cap. 22. ubi Pontificis potestatem triplicem constituit, *Unam vocat ordinis; Alteram jurisdictionis interioris. Tertiam jurisdictionis*



exterioris. Primam definit per potestatem sacramenta conficiendi & administrandi: Alteram per potestatem regnandi populum Christianum in foro interiore conscientia. Tertiam per jurisdictionem in eundem populum in foro exteriore. Ergo, quando priores duas potestates phrasibus nostrarum Ecclesiarum, ex sacra scriptura defumtis, reddimus, tunc prima potestas erit docendi verbum & administrandi sacramenta. Altera, potestas exercendi disciplinam Ecclesiasticam juxta verbum DEI, quæ est potestas clavium: An autem posterior hæc rectè & propriè dicenda sit jurisdictio, adhuc sub judice lis est. Apud pontificios, qui conscientijs dominantur, hominesq; convertunt, non verbo sed ferro; jurisdictio, quam sibi arripiunt contra jus & æquum & omne Verbum DEI dici poterit; apud nos jurisdictionis ingenium non habet. Quin videtur vel ipsimet Becanus hæc duas potestates priori termino includere, & jurisdictioni contra distinguere: quando Primatum Petri dividit in potestatis & jurisdictionis.

III. Quid verò per *Primatum jurisdictionis* Becanus sibi velit, quam Bellarminus, *potestatem jurisdictionis exterioris* vocat, illud plane in nostris Ecclesijs ignoramus: quippe, quæ totam Ecclesiasticam potestatem definiunt duobus illis officijs i. prædicandi verbum & administrandi sacramenta, & 2. disciplinam Ecclesiasticam exercendi. Videtur autem per illam nihil aliud intelligere, quam *gladium & potestatem politicam*. Jesuita Bellarminus licet in conscientia sit convictus, potestatem hanc Pontifici & Episcopis neq; jure divino neq; etiam humano competere; duplici nihilominus conficta distinctione dominatum illum Pontificis secularem palliare satagit *lib. 5. de Pontif. Rom. cap. 1. & 6.*

IV. Primum distinguit inter *potestatem directam & indirectam*, quando scribit: *Pontificem ut pontificem non habere quidem directe & immediate illam potestatem temporalem: sed tamen ratione spiritualis Monarchiæ habere indirectè summam potestatem in temporalibus, quatenus nimirum potestas politica Ecclesiasticæ est subjecta & subordinata.* Ex hac distinctione statim fluit altera: quæ distinguit inter *potestatem summam & subordinatam*, & contendit potestatem *secu-*

secularem subordinatam esse potestati Ecclesiasticæ, ita ut Pontifex Rom. non quidem ut Pontifex, sed ut spiritualis Monarcha, habeat hanc potestatem etiam in temporalibus.

V. Quod attinet primam distinctionem, nova illa & Jesuitica est, è diametro pugnans contra veterem Romanensium doctrinam, qui pontifici & Episcopis jure divino jurisdictionem tã in Politicis quã Ecclesiasticis sine omni exceptione & limitatione cõpetere asseruerunt. Quandoquidẽ Nicolai Papæ, teste & allegante Gratiano. *distin. 22. Canon. omnes. hæc est sententia: Christus, cui data est omnis potestas in cælo & in terra, B. Petro, æternæ vitæ clavigerò, terreni simul & cælestis imperij jura commisit.* Item Bonifacius P. in *Extravagante cap. unam sanctam de Majoritate & obedientia*, ex verbis illis Apostolorum Luc. 22. v. 31. *Ecce duo gladij hic: & quod Christus non dixit, nimis est sed satis est*, apodicticè (scilicet) concludit, Pontificem duos gladios, spiritualem & Politicũ, debere in terris exercere.

VI. Verum pueriles hæc ineptias, non apodicticas conclusiones esse, quis non intelligit? Imò saniores Pontificii ipsi non possunt non agnoscere nugatoria nimis ista esse omnia, probè animadvertentes, nuspiam Apostolis claves regnorum hujus seculi, sed tantum claves regni cælorum à Christo esse datas: neque illas magis Petro, quam cæteris Apostolis competere: cum neque iste imperij & jurisdictionis temporalis potestatem vel ex successione hæreditaria, vel electionis titulo vel jure belli, vel dono speciali unquam obtinuerit: ac proinde nec in successores Pontificis propagare potuerit. Nam quod quis non habet, non potest transferre in alium, Nimis crassum est, quod quidam argumentari non vereantur ab exaltatione & dominio Christi secundum humanam naturam ad Præsulem Romanum: cum illud humanæ Christi naturæ adeo proprium sit, ut nulli unquam Angelorum, nedum hominum, dictum fuerit: *Sede à dextris meis, Hebr. 1. v. 13.* Uti etiam ineptum & ridiculum est, ex duobus Apostolorum gladijs utramq; jurisdictionem, Ecclesiasticam & Politicam, concludere, præsertim cum Christus & Petro & cæteris Apostolis ulum externi gladii interdixerit, *Matth. 26. v. 52. Ut ita dominatus ille*

politicus, Petro & pontifici Romano tributus, omni omnino ca-
reat fundamento.

VII. Quod licet animadverterit Bellarminus, ac proinde
à Veteri illa Theologia papana divortium fecerit, est tamen utra-
que distinctio mera ἀδολεσχία & petitio principii; Quandoqui-
dem hoc ipsum est κενόμενον incertissimum & maximè contro-
versum, quod Jesuita pro certo & indubitato sumit, nempe 1. Ro-
mano Pontifici indirectè competere majestatem summam in tempora-
libus. Et 2. potestatem secularem esse subordinatam potestati Ecclesia-
stica, quatenus Papa est spiritualis Monarcha. Quandoquidem om-
nium Christianorum consensu, sic ex scripturis sacris edocto-
rum, utraq; jurisdictio sive potestas Ecclesiastica & Politica neq;
directè neq; indirectè ulli homini, sive Apostolus sit sive Pontifex
sive Episcopus, competit, quicumq; etiam respectus aut fucus di-
versitatis adhibitus fuerit, proindeq; nullus sub sole detur ordo,
quo sub ratione potestatis jurisdictio secularis Ecclesiasticæ sit
subordinata. Quocirca quamdiu indirectam illam potestatem &
hanc subordinationem in temporalibus, non probaverit Jesuita,
tam diu sophistam agit, & inanem verborum strepitum, cui nihil
rerum subest, crepat.

VIII. Hanc ergo potestatem Petro, & consequenter pon-
tifici Romano, datam esse, ut patet, pernegamus, imò nihil planè
ad Ecclesiam pertinere asserimus: Quandoquidem (ut habet
Hutterus in erroribus Romanensium de Jure utriusq; gladij Pon-
tificis Romani) lerna est & sentina omnium malorum & confu-
sionum, in Ecclesia & Politia unquam exortarum. Si enim qua-
ras, cur Papa potestatem dispensandi in pœnis temporalibus sibi
sumserit, ita ut ab hac dispensatione non fuerit exceptus ince-
stus, non adulterium, non homicidium, non parricidium, non si-
monia, non veneficium, non bestialitas, non perjurium, non simi-
lia scelera & flagitia? Respondebit Esavita: Quia pontifex est
spiritualis Monarcha, & habet sibi subjectam potestatem tempo-
ralè, ac propterea potest infirma releges civiles principum, quia
sic videtur necessarium ad animarum salutem. Sic si quæras: Quo
jure Pontifex Romano violentis excommunicationibus, proscrip-
tionibus

ptionibus, armis & bellis tantopere favierit in Imperatores, Reges, principes & potestates quasvis seculares? Quo etiam jure eosdem imperio, regnis, principatibus exuerit, & alios iisdem donaverit? Respondebit Esawita: quia est summus princeps spiritualis: quia potestas temporalis omnis huic est subiecta, quia sic necessarium visum fuit ad animarum salutem.

IX. Summatim loquendo (pergit Hutterus) quicquid curiæ Romanæ non arridet, quicquid Idolomaniam ejus non exosculetur & approbat: quicquid deniq; ullo pacto legibus & traditionibus Pontificis etiam in secularibus repugnat, illud papa tanquam spirituali monarchiæ repugnans & animarum saluti adversum pro nutu & arbitrio suo mutat, abrogat, excommunicat, proscribit, & vi, armisq; sibi vindicandum esse censet. Et hic fuit murus ille aheneus, qui regnum pontificium superioribus seculis sustinuit & consecravit: & in quo denuo erigendo, strenuè hodieq; laborat pontifex cum universa cohorte pontificia. Quæ vero Tyrannis unquam fuit si hæc non est? Quid est distinctissimos illos status, Ecclesiasticum & politicum confundere, si hoc non est? Quid est se extollere super omne id, quod numen vocari potest, si hoc non est?

X. Priores duas potestates, nempe potestatem docendi Verbum DEI & administrandi sacramenta: & potestatem regendi disciplinam Ecclesiasticam, non quidem juxta normam à pontifice præscriptam; sed juxta normam verbi divini, concedimus datas esse Ecclesiæ, sed sine ulla prærogativa: Atq; sic planum est, quid terminus ille, habere primatum potestatis & jurisdictionis Ecclesiasticæ significet & quousq; ille concedendus.

XI. His ergò ita explicatis, quæritur porro, *an sint revera Synonyma, quæ synonyma facit Becanus?* Negandum esse censemus. Quomodo enim *primus quoad potestatem & jurisdictionem, & pastor ovium*, itemq; *caput Ecclesiæ & pastor ovium Christi*, esse poterunt synonyma? pastor enim est qui oves pascit. Pascere vero est docere Verbum DEI, administrare sacramenta, & disciplinam Ecclesiasticam juxta normam verbi divini regere. Videatur *Actor. 20. v. 28. 1. Pet. 5. v. 2.* Is autem, qui jurisdictionem exercet, est Dominus, est Magistratus. Pastor verò non debet dominari

minari claro neq; gregi 1. Pet. 5. v. 3. Matth. 25. v. 25. Marc. 10. v. 42. Luc. 22. v. 25. Deinde *Caput Ecclesia* solus Christus est, ut hactenus demonstravimus & in sequentibus pluribus sumus demonstraturi.

XII. Incipit nunc Becanus herculea sua argumenta pro primatu Petri recensere, ita pergens : *Probatur primò ex Verbis Christi: Pasce oves meas. Quae fusè à me explicata sunt lib. 2. de Repub. Ecclesiastica cap. 3.*

XIII. Etiam si de allegato dicto sæpius in præcedentibus disputationibus à nobis sit actum & ad oculum demonstratum, Christum verbis illis Petrum non principem & caput Ecclesiæ, sed Pastorem constituisse, nihilominus, ne aliquid intactum, & quod à nobis solutum non sit, reliquisse videamur, placet explanationem istam lib. 2. de Repub. Ecclesiast. cap. 3. institutam, & hic allegatam, adducere & examinare.

XIV. Sic ergò caput illud orditur Jesuita : *Multa sunt scripturae testimonia, quibus probari solet, Petro commendatam esse totius Ecclesiæ gubernationem à Christo. Ego unicum adducam, quo maximè utuntur Patres, nimirum illud Job. 21. v. 17. Pasce oves meas ubi Christus committit Petro suas oves pascendas.*

XV. Sic est præter hæc alia etiam adducunt dicta cæteri Jesuitæ. Gregorius de Valentia lib. 7. de *Analys. Fid. Cath.* cap. 2. & 3. palmaria argumenta petit ex Matth. 16. v. 18. & Luc. 22. v. 26. & demum tertio loco, nempe cap. 4. de hoc dicto agit, indeque argumentum petit. Sed de istis alibi, impræsentiarum Becani argumenta exprimere constituimus.

XVI. Pergit ergò Becanus : *Et quia video te M. Antoni hoc testimonio valdè premi, & in varias contradictiones abire; sigillatim explicanda sunt hæc quatuor: 1. An soli Petro dictum sit, pasce oves meas. 2. Quenam ille oves sint. 3. Quid significet Pascere. 4. An aliquid peculiare hoc loco concessum sit Petro, præ aliis Apostolis. In his punctis consistit tota difficultas.*

XVII. More sui ordinis contradictiones fingit Becanus, ubi nullæ sunt. Sanè, ut videbimus in progrossu, licet interdum probabiliter disputet Marcus Antonius, nullibi tamen sibi contradicit;

tra dicit; Jesuitæ contradicit, quod ipse erat officium, & debuit facere, si modo noluerit committere fallaciam ignorationis Elenchi. sed ad rem.

XVIII. Sic ergo ad primam quæstionem pergit Becanus §. 2. Prima igitur quæstio est: An soli Petro dictum sit: pasce oves meas? Affirmant Catholici. Et probant primo ex antiquis patribus apud Bellarm. lib. 1. de Pontif. cap. 14. Deinde ex ipso textu. Nam illi dictum est, pasce oves meas, à quo Christus ter quæsit, Simon Johannis diligis me plus his? At hoc à solo Petro specialiter quæsit. Soli ergo Petro dictum est, pasce oves meas. Nec opus est pluribus argumentis id probare, cum tu idem sentias lib. 4. cap. 8. n. 1. ubi ais: Hoc loce Christum cum ipsemet Petro loqui singulariter & ei personaliter dicere, pasce oves meas, constituo tanquam certissimum. Igitur in hoc puncto convenimus, etiamsi postea incipias, tuo more, nonnihil vacillare Distinguenda sunt tamen illæ duæ particule quas, fraudulenter connectis, singulariter, & personaliter. Priorem concedo, posteriorem nego; Tametsi enim Christus cum dixit, pasce oves meas, soli Petro singulariter id dixerit, excludendo reliquos Apostolos, quibus id non dixit; non ideo concedendum est soli Petro personaliter dixisse, excludendo successores Petri, quia id falsum est. Non enim dixit Petro ut private persone, sed ut publice; sicut & illud; ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

XIX. Primam itaq; probationem sumit Jesuita ab autoritate patrum, quam autoritati scripturæ præfert: & merito: cura juxta furoribus papanos scriptura autoritatem & lucem suam accipiat à patribus in Ecclesia. Qui crassissimus error omnium cætorum in regno pontificio fons & fundus est. Patres nihil lucis adferunt ad sacram scripturam; sed quicquid lucis habent ab ista, accensum habent. Non enim probat sacra scriptura suas sententias autoritate Patrum; sed hi suas autoritate scripturæ confirmant & probant: & quia & quatenus scriptura in ipsorum scriptis lucet, ideo & eatenus lucem veram in se habent, alias meræ sunt tenebræ ut omnium aliorum hominum cogitationes, sermones, scriptiones. Quare stultiosimum est probare scripturæ sententiam ex Patribus: cum potius hominum doctrina ex scriptura probanda sit.

XX. Remittit nos ad Bellarm. librum 5. de Pontif. Rom. cap. 14. Ubi primum allegat *Cyrillum, Chrysoſtomum & Auguſtin*: ex quibus diſcimus (addit) *Petrum ter interrogatum ; an diligeret plus ceteris, quia ter negaverat : tandemq; ſubſumit & concludit. At ſolus ipſe negavit : igitur ſolus ipſe interrogatur : Proinde ſoli ipſi dicit : Paſce oves meas.*

XXI. Formandum eſt ergò argumentum in hunc modum: Cui ſoli dictum eſt, paſce oves meas, ille ſolus eſt Monarcha per univerſam Eccleſiam: At Petro ſoli dictum eſt, paſce oves meas. Ergo Petrus ſolus eſt Monarcha per univerſam Eccleſiam.

XXII. Respondemus Maiorem eſſe falſam. Eſt enim falſa falſa à non cauſa ut cauſa. Nam non quia Petrus Monarcha eſt, illi ita dictum eſt: paſce oves meas: ſed quia ter abnegavit Chriſtum, illi ita hoc dictum eſt. Nam propter ternam abnegationem exciderat Apoſtolatu: debuit igitur in integrum reſtitui, & ob eam cauſam illi ter dicitur, paſce oves meas. Nazianzenus oratione in ſancta Epiphaniſorum lumina. pag. 292. *Trina interrogatione & confeſſione trinam reparavit negationem.* Auguſt. tract. 123. in Johannem: *Redditur negationi trina, trina confeſſio.* Idem de Utilitate pœnitentiæ cap. 1. *Numerus legitimus impleatur, ter confeſſeatur per amorem, qui ter negaverat per timorem.* Idem ſermone 149. de Tempore: *Impletur numerus dilectionis & deletur numerus negationis: Cyrillus lib. 12. cap. 44. in Joh. Altius quiddam hæc oratio parturit. Nã quomã cū aliis Apoſtolatus nomine Petrus ab ipſo Chriſto decoratus, ter in tempore paſſionis negavit, jure ab eo terna confeſſio petitur, ut terna negatio equali confeſſionis numero compenſetur.*

XXIII. Sic notatu digna ſunt in hunc locū verba Theophilaſti: *Quare Chriſtus, qui ſcrutator eſt cordium, nihilq; ignorat, interrogat: Non hoc facit, ut diſcat, ſed ut doceat, & manifeſtet aliorum fidem; ſicut & cum interrogaret; Quem dicunt homines filium hominis? quam fidem confeſſionemq; à nobis requirat, indicabat. Ita hic daturq; orbi magiſtros ac doctores, quales illos eſſe velit, terna interrogatione benè inculcat. Et videtur mihi amare Chriſtū & ea, quæ Chriſti ſunt, ſectari, antea inſinuari per miſſionem retis in dextram partem: paſcere autem per inventionem & capturam. Interim Petrum, qui præ alijs ceciderat, majorisq; eſſet fervoris, & dignus cui amplius conceda-*

credatur ministerium, comprobatur, igitur ter proprio nomine vocat; ne dubitet remissa sibi peccata. Dicit autem primum: Diligis me plus his? postea in duabus aliis interrogationibus tantum dicit, Diligis me? Quare hoc? Prætulit se prius aliis arrogantius, dicens: Etsi omnes alij scandalizati fuerint in te, ego te non negabo. Proinde tunc desiderabatur in eo humilitas, quam nunc lapsu & pœnitentia lucratus esset apparet. Amare enim se Christum fatetur, sed quod præ aliis amet, nondum dicere audeat, quamvis dicere potuisset: Quod præ aliis diligam, vel ex hoc uno discere potes, quod aliis navigio ad te venientibus, ego impatientia desiderii in mare ne misi, ut ad te venirem, sed de hoc tacens dicit: Etiam Domine, tu scis quod amem te, scire autem Christum amorem nostrum, deitatis indicium est, qui scit an verè amemus, & meliù scit quàm nos ipsi. Omnia modesta & ardentis charitatis sunt verba. Docetur itaq; pastorem ovium DEI & amore Christi præditum esse, & virtutum prerogativa se nulli præferre debere. Ita Christus & gregi consulit, & se diligentes remunerat, & super multa constituit, nempe super eos, pro quibus sanguinem suum effudit. Audiant Episcopi, & prædicatores verbi, quid eis commendetur, Pasce (inquit) oves meas. Ministerium affert, quo tuam erga summum pastorem charitatem probes: eo si fideliter functus fueris, summum honorem afficitus es. Non facit dominum, non Principem, non Regem Petrum, sed Pastorem esse jubet. Reges gentium dominantur eis: & qui potestatem habent super eas benefici vocantur. Non facit mentionem lactis vel lane, quæ tamen gratæ oves debent pastoribus, ut ne sua secleretur, sed quæ aliorum. Pasce, inquit, non occide, ad adificationem, non ad destructionem officio fungere: pastor esto, non lupo. Ne contempseris oves amplexando hoc seculum: meæ enim sunt oves. De hædis & porcis, quibus margaritæ non sunt obijciendæ, nihil præcipit, sed de ovibus & de his, qui verbum DEI audire cupiunt. Indoluit autem Petrus non agrè ferens tertio repetitam rogationem, sed timens ob suam imbecillitatem. Et propterea jam non prædicatur negatio, sed constans amor, quod nec si moriendum, relictus sit dominium, ut antea.

XXIV. Manifestum ergò est docere Theophylactum i. Mandatum de pascendis ovibus non tantum ad Petrum, sed ad omnes Apostolos, imò omnes Episcopos & pastores pertinere. 2. Quod ter repetatur interrogatio & mandatum, & Petro proprio nomine

vocetur, id propterea fieri, quod præ alijs ceciderat, & ne dubitet remissa sibi esse peccata. 3. Quod interrogatur prima vice, *diligis me plus his*, factum esse, quod prætulerat se prius alijs arrogatius. 4. Mandato illo, *pasce oves meas*, Christum adferre Ministerium, facereque pastorem Petrum, non Dominum, non principem. 5. Mandare Christum, ut pascat oves, non occidat, neque de hædis & porcis quicquam præcipere. Nihil ergo hic de dominatu aut prærogativa ratione jurisdictionis, aut Monarchiæ Petri.

XXV. Quare etiã minor neganda est. Laborat enim fallacia amphibologiæ. Quandoquidem aliud est. Joh. 21. v. 17. ad solũ Petrũ dixit Christus, *Pasce oves meas*, & aliud rursus: Joh. 21. v. 17. ad solum Petrum dictum est, *tu solus, Petre, pasce vel pascere debes oves meas*. Illud verũ est: Hoc nullo modo probabitur. Nam licet cum solo Petro colloquatur ibi Dominus, illique mandet, ut suas oves pascat: nõ tamen unius inclusio est statim exclusio alterius: & imprimis cũ Christus alibi æquẽ Ministeriũ pascendi, h. e. docẽdi ducẽdiq; oves suas cæteris Apostolis atq; hic Petro cõmendaverit: ut Matth. 28. v. 20. *Docete omnes gentes*. Marc. 16. v. 15. *predicete Evãgelium omni creaturae*. Ubi idem prorsus est verborum sensus, quamvis non idem syllabarum sonus. Cui enim omnes gentes docere mandatur, ille universæ Ecclesiæ præpositus est. Et qui jubetur omni creaturæ prædicare, ille universæ Ecclesiæ præfectus est. Et Act. 14. v. 8. *Eritis mihi testes, & in Jerusalem & in Judea, Samaria usq; ad ultimas terras*: Sed qui jubetur de Christo ubiq; locorũ testari, ille universæ Ecclesiæ præficitur. Quocirca ex eo, quod omnibus Apostolis commune est, non potest evinci primatus sive Monarchia Petri.

XXVI Adde, quod Apostoli, Petrũ pro Monarcha nunquã agnoverunt. In actis enim cap. 8. v. 44. mittunt eum in Samariam: sed subditi non possunt suum Monarchã & caput mittere. Paulus quoq; 2. Cor. 12. v. 5. scribit, *se non esse inferiorẽ summis Apostolis*. Et repetit illud secunda vice 2. Cor. 12. v. 11. subditus verò est suo Rege inferior. Et rursus 2. Cor. 12. v. 28. dicit, *sibi incumbere quotidianam curã omnium Ecclesiarũ*. At cui hæc incumbit & urget, ille est omnibus Ecclesiis præfectus. Et Gal. 2. v. 6. ait idem Paulus, *eos, qui videbantur esse aliquid, sibi nihil contulisse*. In quem locũ Chrysostomus scripsit: *Paulus se cæteris honore PAREM ostendit, nec se reliquis illis, sed ipse summo*

summo (PETRO) comparat, de clarans, quod horum unusquisq; parem sortitus sit dignitatem.

XXVII. Atq; sic manifestum rursus est, omnibus Apostolis mandatū esse, ut omnes oves Christi, sive universam & totā Ecclesiā pascant. Et hanc ipsam ob causā omnes Apostoli eadē auctoritate instructi, & eadem missione missi sunt, eadē auctoritate armati sunt Matth. 28. v. 19. *Docete omnes gentes.* Joh. 20. v. 23. *Quorumcumq; remiseritis peccata, remissa sunt eis.* Mar. 16. v. 15. *Prædicate omni creaturæ.* Act. 1. v. 8. *Eritis mihi testes in omni loco.* Eadem sunt missi, Joh. 20. v. 23. *sicut misit me Pater ita ego mitto vos.* Ex quib; locis satis manifestè liquet, Petro nihil peculiariter tribui. Hæc autē generalis missio & inauguratio Petro non sufficiebat. *Apostoli namq; erant hoc officio decorati* (sunt verba Cyrilli) *priusquā Christus pateretur & quia Petro tã turpiter Christū ter abnegaverat, hoc honore merito privatus erit, ut igitur de ejus auctoritate constaret voluit Christus eū singulariter & cōmuniter insignire. Singulariter, ut quod per abnegationē perdiderat, per hoc singulare mandatū reciperet, id est, ut restitueretur in suū locū, quo ante abnegationē fuerat. Cōmuniter, ut cū reliquis Apostolis haberet parē honorē, auctoritatē & potestātē, id est, ut acciperet eandē potestātē & auctoritatē, quā Apostoli post resurrectionē à Christo acceperunt.* Cū ergo omnes Apostoli pascant omnes oves Christi, & toti ac universæ Ecclesiæ præfecti sint, sequitur, neminem ex ijs Monarcham esse, & per consequens: à Christo non mandatum est, ut ipse solus oves pasceret.

XXVIII. Quid? quod non tantū Apostolis, sed in universum omnibus ministris mandatū sit, oves Christi pascere, teste ipso Petro 1. Ep. c. 5. v. 2 *Pascite gregem, qui penes vos est, ejus inspectioni vacantes.* Et Act. 20 Paulus Ptesbyteros Ephesinos sui officij gravissimè admonens, inter alia inquit v. 28. *Attendite vos ipsos & totum gregē, in quo vos Spiritus S. constituit Episcopos ad pascēdam Ecclesiam DEI.* Quare nō statim Ecclesiæ caput vel Monarcha erit, quicūq; pascit oves Christi: alias n. tot haberemus Monarchas, quot ministros.

XXIX. Excipit quidem Bellarminus, *Apostolos hortari compresbyteros, ut pascant gregem, non universalem, sed particularem.* Sed hoc satis est. Nam, si quicunq; pascit oves Christi, caput & monarcha est; & quilibet minister pascit gregem particularem; neces-

necessario sequitur, quemlibet ministrum esse Monarcham in sua διοίκησει particulari. Verum hoc absurdum ut nobis, sic quoq; Pontificijs. Ergò neq; statim Monarcha vel caput Ecclesiæ est, qui jubetur oves Christi pascere.

XXX. Exceptio ergò illa, qua Becanus dicit (*Tamet si Christus, cum dixit pascere oves meas, singulariter id dixerit excludendo reliquos Apostolos, quibus id non dixit, non ideò concludendum est, soli Petro personaliter dixisse excludendo successores Petri, quia id falsum est.*) nulla est. Falsitatis enim accusat verba Antonij; sed non dicit quare. Accusare facile est: sed accusationem probare, hoc opus hic labor est. Si verba illa non possunt extendi ad Apostolos ceteros, multò minus ad successores sive Petri sive aliorum Apostolorum extendenda esse nos concludimus, idq; non sine causa. Quandoquidem ceteri Apostoli erant æquales per omnia Petro, ut demonstratum: à Christo immediatè vocati, eadem autoritate instituti & eadem missione missi. Quod sanè de successoribus ita simpliciter dici nequit. Magnum enim discrimen est inter Apostolum & Episcopum; majus sanè atq; est inter Cancellarium alicujus magni Principis vel ipsius Imperatoris, & ejus amanuensem. Interim concedimus, quod mandatum pascendi oves, non ita singulariter pertineat ad Petrum, uti etiam ex dictis patet: Pertinere a. illud propterea ad unicum duntaxat Petri successorem, quem Papam Romanum fingunt, pessima petitio principij est.

XXXI. An etiam Petro dictum sit, *pascere oves meas*, ut publica aut privata persona, non multum refert. Puto per mandatum illud Petrum, privatam personam, accepisse denuo munus publicum & ita per illud personam publicam factum esse. Si autè vel maximè petitum illud Becani concederemus: Quid inde? Forsan ita, & hoc ipsum colligeret. Cui, tanquam publicæ personæ, dixit Christus, *pascere oves meas*, ille non tantum constitutus est solus Monarcha & Caput Ecclesiæ Christi, sed etià ejus successor Papa Romanus: Atqui Petro, tanquam publicæ personæ, dixit Christus, *pascere oves meas*: Ergo Petrus non tantum constitutus est Monarcha & Caput Ecclesiæ, sed etià ejus successor, Papa Rom.

XXXII. Quis verò adeò blennus & bardus, qui ex hactenus disputa-

disputatis non intelligat, pessimā committi petitionem principij? Nam si id Petro dictū ut publicæ personæ, ipsiq; munus pascendi Ecclesiā eo ipso commissum, indene statim sequitur, reliquos Apostolos nō esse Apostolos & sic publicas personas, illos ab hoc munere exclusos esse; & contra inclusos esse Petri successores, nempe Papas Romanos? Credat Judæus Apella: non orthodoxus Lutheranus. Nulla enim consequentia, nulla veritas: sed mendaciorum plena sunt omnia.

XXXIII. Quod attinet alterum, quod Christus ad Petrum dixit: *Ego rogavi pro te, ne deficiat fides tua. An illud ad ipsum, tanquā publicā, an tanquā ad privatā personam dixerit.* Puto ego in eo respectu id dictū fuisse ad Petrū, quo respectu lapsus est & abnegavit Christū: Atqui verò nō abnegavit Christū ut Apostolus, & sicut publica persona. (Nā quatenus Apostolus & respectu muneris Apostolatus erat publica persona) Ergò istud ad ipsum, Christus non dixit tanquam ad publicam personam; Ergo tanquam ad privatam, quatenus erat Petrus & homo erroribus obnoxius.

XXXIV. Deinde quod est causa fidei & perpetuitatis ejus in Petro, illud non est causa alicujus in Petro, ut in publica persona: At oratio Christi pro Petro est causa fidei & perpetuitatis ejus in Petro. Ergo oratio Christi pro Petro nō est causa alicujus in Petro ut in publica persona. Major est certissima. Nā quando Deus fidē in homine operatur, tum illū convertit: Quando vero hominē convertit, tum cum illo agit ut cum privato de propria justitia & salute obtinenda, ut inquam, privatus homo est, & privatim Deus cum ipso agit, & ipse DEI actioni subjicitur. Minor est plana ex verbis Christi. Exgo conclusio est certissima.

XXXV. Tertio non etiā Christus pro solo Petro, sed pro omnibus fidelib9 rogavit, ne ipsorū fides deficeret. Joh. 17. v. 24. *Pater, quos dedisti mihi, velim, ubi ego sum, illi sint mecum.* Et v. 20. *Non tantum pro ijs rogo, sed & pro iis, qui per eorum sermonem credituri sunt in me.*

XXXVI. Nec est, quod quis objiciat, aliquid peculiare esse in ista historia, quā dicitur *Christus orasse pro Petro: cū statim addatur: cū conversus fueris, confirma & fratres.* Nulla, inquā, hæc est objectio: *cū conversus fueris, confirma & fratres.* Nā primū hoc est novū mandatum, quo præcipitur, quid facere debeat Petrus, quando Christus cū ipso tanquam privato egerit, & cōverterit. Ideoq; ad conversionē illā, de qua agit Christi oratio, non pertinet. Deinde non etiā mandatur Petro, ut sit caput Ecclesiæ vel Monarcha, sed ut confirmet fratres: Quæ confirmatio cōsistit in propagatione Evangelij, quæ

non tantū Petro, sed omnibus Apostolis, mandatū est. Tertio nō solū Petrus sed Paulus quoq; & Barnabas confirmabāt animas discipulorū, Act. 14. v. 22. Judas & Syllas confirmarunt fratres, Act. 15. v. 32. Paulus confirmat Ecclesias, Act. 15. v. 41. Ecclesiæ confirmantur à Paulo & Timotheo. Act. 16. v. 5. Paulus confirmat omnes discipulos, Act. 18. v. 23 Paulus cōfirmat Romanos, Rom. 1. v. 11. Timotheus confirmat Thessalonicenses 2. Thess. 3. Et tamen hi non sunt vel Monarchæ vel capita Ecclesiæ.

XXXVII. Pergit Becanus §. 2. Secunda quæstio est. *Quenam oves commissæ sunt Petro ad pascendū? Catholici docent, omnes Christi oves, id est, omnes fideles totius mundi illi cōmissos esse. Tu idē asseris n. 5. his verbis: Facile consentio sub verbo, oves, fideles omnes indefinite totius mundi intelligi. Rectè: sed minimè constans es. Nā paulo post duo alia asseris, quæ & cū isto & inter se pugnant. Unum est, omnes fideles intelligi, exceptis Apostolis. sic n. scribis n. 6. Illos tamen probare non possum, qui verbis illis, Pasce oves meas, Petro, etiā ipsorū Apostolorū curā censent à Christo fuisse commissā. Alterū est, solos Judæos seu Israelitas intelligi. Hoc tradis n. 10. his verbis. Tertio dici potest, quod etiā paulo ante attigi, Petro singulariter Christū dicere, pasce oves meas, id est Israelitas qui tunc soli erant Christi oves. Vide obsecro, M. Antoni, quā vagus & inconstans sis. Nos constanter asserimus, omnes fideles, etiā Apostolos, nomine ovium significari. Quod facile probari potest. 1. auctoritate Patrū, qui unanimitate consensu id docent. 2. ex verbis Christi. Nā cū dixit: pasce oves meas, hoc voluit dicere, pasce gregem meū, pasce Ecclesiā meā. At reliqui Apostoli sine dubio pertinebant ad gregem & Ecclesiam Christi. 3. quia Christus non dixit: pasce has oves, aut illas, sed sine ulla restrictione, pasce oves meas. Ergo omnes suas oves illi commisit, Ergo & Apostolos.*

XXXVIII. Quomodo Marcus Antonius cū Pontificijs consenserit vel non consenserit, non multū curamus. Interim certū est, quod ipse maneat optimus interpret verborū suorū minimè ambiguorū: nempe quod locutus sit de ovibus totius mundi, quatenus illæ Apostoli non sunt, & sic Apostolis & muneri Apostolico subordinantur, & suo modo opponuntur, nēpe (ut dixi) quatenus Apostoli nō sunt. Atq; hanc fuisse mentē hujus Antonij, patet ex subjecta ejus declaratione, qua negat mandato illo de pascendis ovibus, Petrū pastorem reliquorū Apostolorū cōstitutū esse: Ut ita mens Marci Antonij sit. Facile cōsentio, sub verbo, oves, fideles omnes indefinite totius mūdi intelligi, nēpe qui oves sunt & nō Apostoli. Nā Apostoli nō erāt ullorū hominū, & sic neq; Apostolorū vel alicujus Apostoli oves; sed simpliciter respectu hominum erāt Pastores, quod supponit Antonius: Ideoq; modo Iesuitico, hoc est, injurioso & calumniatorio, inconstantia accusatur. 39. In

XXXIX. In altero committit manifestam fraudem. Becanus. Non enim dicit Antonius *solos Judæos sive Israelitas isto mandato includi*; sed tantum eo singularem ad ipsos respectum haberi. Et sanè id probabile est: cum Petrus Apostolus circumcisionis esse debebat, & potissimum inter Judæos Evangelium de Christo prædicare. *ad Galat. 2. v. 7.* Sed ista nihil ad nos.

XL. Videamus potius, quibus argumentis Becanus probare conetur suum thema, nempe omnes fideles, etiam Apostolos, nomine ovium significari. Primo rursus loco allegat autoritatem Patrum. Quam verò sine autoritate Scripturæ nō curamus. Nihilominus videbimus de illis in sequentibus: cum Jesuita deinde & seorsim, tum in hoc tractatu, tum in manuali de illis agat, & ipsorum testimonia adducat.

XLI. Secundum desumitur ex verbis Christi, & ita potest formari: Quicumq; pertinent ad gregem & Ecclesiam Christi, illorum Pastor & caput, vi mandati Christi, pasce oves meas, est Petrus constitutus: Atqui omnes fideles, etiam Apostoli, pertinent ad gregem & Ecclesiam Christi: Ergo omnium fidelium, etiam Apostolorum, Pastor & caput vi mandati Christi, pasce oves meas, est Petrus constitutus. Major probatur: *Quia cum Christus dixit: Pasce oves meas; hoc voluit dicere, pasce gregem meum, pasce Ecclesiam meam.* Statim subjicimus & tertium, quia idem est cum secundo: Qui non dixit Petro pasce oves has aut illas, sed sine ulla limitatione, pasce oves meas, ille Petro omnes suas oves, inter quas etiam sunt Apostoli, commisit: Sed Christus non dixit Petro: pasce has vel illas oves: Ergo Christus Petro sine ulla limitatione omnes suas oves, & sic quoq; Apostolos commisit.

XLII. Respondeo ad primi syllogismi Majorem, committi in illa fallaciam à dicto secundum quid ad dictum simpliciter. Distinguendum enim est inter oves Christi duplices. Quædam enim non debebant doceri, regi, & sic pasci ab hominibus, sed tantum immediatè à Christo & Spiritu sancto: Quædam verò ab hominibus erant pascendæ. Mandatum
C Chri-

Christi, pascere oves meas, tantum de posterioribus, quæ pos-
sunt ac debent ab hominibus pasci: non verò de prioribus ne-
cessariò est intelligendum. Quia enim illi nulli hominum ra-
tione pastus subijci poterant: utique nec de illis pascendis per
homines ullum mandatum dari poterat. Quia igitur Apo-
stoli sub priore isto numero continentur, imò illum consti-
tuunt, qui immediatè à Spiritu sancto docendi & ducendi, &
sic pascendi erant, utique sub posteriori subsumi nequeunt:
duplicatur enim Medium, & oriuntur quatuor termini in Syl-
logismo, & sic scopæ dissolutæ.

XLIII. Quod autem Apostoli non debebant ab ho-
minibus, sed æquè, ut Petrus, immediatè à Spiritu sancto duci
& doceri, id constat manifestis scripturæ dictis. Nam non tan-
tum Petro, sed omnibus Apostolis promisit Christus Spiritum
sanctum ejusque immediatam illuminationem, *Job. 14. v. 26.*
cap. 15. v. 26. cap. 16. v. 7. & seqq. Et apud eundem Johannem *cap.*
20. v. 22. legimus: *Et cum hæc dixisset, flavit in (non solum Petrum,*
sed) eos. (id est omnes discipulos.) & dixit eis: Accipite Spiritum
S. Quorumcumq; remiseritis peccata, remittentur eis: Quorumcumq;
autem retinueritis, retenta sunt. Et *Act. 2. v. 3. & seqq.* ubi descri-
bitur, quomodo Spiritus Sanctus juxta Christi promissionem
fuerit effusus, non sanè super solum Petrum, sed super omnes:
visa sunt (non soli Petro, sed) eis, (id est, omnibus Apostolis) dis-
persita lingua instar ignis: & quod Spiritus sanctus super unumquem-
que eorum: & quod repleti sint omnes Spiritu S. & loqui aliis
linguis, prout spiritus ille dabat eis eloqui.

XLIV. Et Paulus de se expressè testat, quod Evange-
lium suum non ab hominibus acceperit, *Gal. 1. v. 11. 12. Notum*
autem facio fratres, inquit, quod Evangelium prædicatum à me,
non est secundum hominem. Neque enim ego ab homine accepi: neq; e-
doctus sum: sed per revelationem Jesu Christi. Ergo neq; Paulus est
pastus à Petro. *Gal. 2. v. 6. Qui videbant esse aliquid, nihil contule-*
rant. At quomodo potuit Petrus illum pascere, cui nihil con-
tulit? Et sanè ad Apostoli officium propriè pertinet, à Deo im-
mediatè edoctum esse. Hinc ibidem Paulus *v. 8. Qui efficax*
fuit

fuit, (arrige aures Papista) per Petrum ad Apostolatum circumci-
sionis; efficax etiam fuit per me erga gentes. Quid clarius dici pos-
set? Nihil tribuit Paulus Petro, sed se ipsi in Apostolatu sim-
pliciter æqualem facit. Quis etiam ex dictis non manibus
quasi palpet, Petrum neq; Apostolos pavisse? Et quis affirmare
dubitet, commentum hoc excogitasse Papanos, ut si Petrus
fuiſſet Pastor omnium Apostolorum, & tamen eos non pavif-
ſet, rectè poſſent concludere: Papam, etiamſi neminem pa-
ſcat, poſſe totius Eccleſiæ Paſtorem eſſe: & non paſcendo ſatis-
facere mandato Chriſto, paſce oves meas: quippe cui omnia
ſunt poſſibilia, etiam ut duo contradictoria ſint ſimul vera.
Hæc reſponſa ſunto ad ſecundum Argumentum.

XLV. Tertium cum ſecundo coincidere diximus, id-
eoque eadem ſerè erit reſponſio. Ad majorem ergò dicimus
Chriſtum quidè non dixiſſe, *paſce has vel illas meas oves, ſed indo-*
ſinitè meas oves. Verum quis Logicorū unquam docuit, Indefi-
nitam propoſitionem æquipollere Univerſali? Sanè Logico
judicio omnis Indefinita Propoſitio habet ingenium parti-
cularis. Ideoque Univerſalis ex ſua forma nunquam judica-
bitur; niſi materiæ neceſſitas id flagitet, & manifeſto oſtendat.
Illam verò neceſſitatem neq; Becanus, neq; ullus alius Jeſuita
hactenus probavit, vel ex aliis locis Scripturæ, vel ex hoc ipſo
præſente.

XLVI. Eſſi vel maximè pro Univerſali eſſet accipien-
da, tamen non niſi de ſubjecta materia eſſet intelligenda: uti
dicitur Marc. 16. v. 15. & quidem in forma Univerſali: *Prædicare*
Evangelium omni creatura. Si quis methodum hanc argumen-
tandi Jeſuiticam ſequi vellet; non poſſet non more Jeſuitico
inepriſſimè concludere: *Omni creaturæ eſt prædicandū Evan-*
gelium; Atqui leo, bos, aſinus, & omnia irrationalia animalia,
imò omnes arbores, gramina, lapides, ſunt Creaturæ: Ergò leo-
ni, bovi, aſino, & omnibus irrationalibus animalibus, arbori-
bus, graminibus, lapidibus eſt prædicandum Evangelium. Quis
etiam Pontificiorum negaret hanc concluſionē: cum vi hujus
argumenti veriffima ipſis ſit hiſtoria, Ambroſium prædicaffe

Evangelium piscibus: sed credat irrationalis Papista, nos Lutherani ita mente capti non sumus, ut planè nihil videamus, quid distent æra lupinis. Ipsa materia, de qua agitur probè demonstrat, quod de nullis aliis creaturis quam docilibus, & sic rationalibus, hoc est, hominibus, illa universalis sit acceptanda, & nequaquam ad animalia irrationalia, multo minus ad arbores, lapides &c. extendenda.

XLVII. Eodem planè modo mandatum Christi Joh. 21. si vel maximè Universale esset, uti quo ad formam non est, fatente ipso Jesuita, subjecta tamen materia, de qua agit, per se loquitur & ostendit, illud ita non intelligendum esse, ac si Petrus re ipsa omnes homines debuerit pascere, & sic omnes etiam ubique vel Laicos vel Clericos, vel utrosq; simul paverit. Sanè multæ Regiones sunt, quas Petrus nunquam adiit, proindeque manifestum est ipsum non docuisse omnes homines. Si autem mandatum illud Petrum ita strictè non obligavit, ut omnes homines doceret: quæstio porro est, qua vi cõsequentiæ per vocem illam *Meas* demonstraturus sit Becanus, vel quidam ejus discipulus, necessariò illà includi Apostolos. cum jam demonstratum sit, non necessariò inde concludi omnes Laicos pascendos esse, vel pastos fuisse à Petro, sed tantum illos, quos potuerit pascere: cum ultra posse nemo ullo mandato obligetur. Quia igitur Petrus cæteros Apostolos pascere non potuit, ut demonstratum, utiq; necessariò sequitur, Petrum mandato illo Christi ad pascendos Apostolos obligatum non fuisse.

XLVIII. Quare etiam de nihilo non est, quod quæris, (sive ironicè sive serio) Marcus Antonius. Ad quid obsecro? inquit: *Fortassè ad ipsorum confessiones audiendas: An ad ipsos docendos & instruendos? An ad corrigendos & puniendos?* Sane, inquam, non de nihilo hæc est quæstio. Sublatis enim omnibus partibus capitis & Monarchiæ Ecclesiasticæ tollitur totum.

XLIX. Sed audiamus, quid Becanus respondeat, §. 5. *Respondéo, inquit: Vel ironicè hoc quæris, vel seriò. Si ironicè non es dignus responso: si seriò dicam seriò quod res est. Apostoli indigebant Petro*

Petro Pastore in eum finem, ob quem Christus voluit illum esse Pastorem. Nimirum ut in Ecclesia esset unum Caput visibile, cui reliqui omnes obedirent, & sic servata & stabilita unitate capitis, tolleretur occasio schismatis & dissensionis, quae facile oritur in communitate, in qua non est unum Caput, cui ceteri adhaereant, & subiecti sint. An autem indiguerint Pastore, propter confessionem, instructionem, aut punitionem, parum ad rem facit. Non enim necesse est, omnes & singulos subditos, huiusmodi praesidiis indigere. Utinam nullus indigeret. Utinam omnes à peccato, ignorantia & reatu immunes essent: Non ideo desinerent esse subditi.

L. Omnino, Becane, de re feria, & magni momenti ironice respondenti respondendum est: ne stultus in stultitia & ignorantia sua superbiat. Si autem sapiens stulti alicujus ineptias, quas pro magna sapientia vendit, videt, tum bene facit stultus quod taceat, & quidem non propterea, quod sapientiam indignam responsione judicet, sed quod in se descendat, & ineptias suas, stulta & nugas agnoscat & poeniteat.

LI. Deinde seria Jesuitae responsio, nugatoria petitio principii est. Ait enim Apostoli indigebant Petro pastore in eum finem, ob quem Christus voluit illum esse pastorem: nimirum ut esset in Ecclesia Caput visibile, cui reliqui omnes obedirent &c. Petitio, inquam, principii est. Nam de illo ipso fine quaestio est: an nimirum Christus Petrum voluerit esse Pastorem ceterorum Apostolorum, ut ipsorum caput visibile esset: & in illis officium capitis, exerceret, quod in mandato Christi per *τὸ* pascere exprimitur. Unde sic arguor: Quos Petrus pascere non potuit, illorum neque pastor per mandatum Christi *pasce* est constitutus; At Apostolos Petrus pascere non potuit; Ergo Petrus Apostolorum Pastor per mandatum Christi, *pasce*, non est constitutus. Major est certa. Manifestum enim ac perspicuum est mandatum Christi, quod non ordinat Pastorem pro forma & otiosum (qualis esse vult Papa) sed qui pascat. Deinde etiam non obligat ad impossibilia: sed tantum ut pascat, quos possit pascere: quod in omnibus mandatis subintelligatur; proindeque illorum tantum se pastorem agnoscat, quos pascere possit.

nempe illos, qui tantum sunt oves Christi, & non simul Apostoli Christi.

LII. Quod autem Petrus non possit pascere Apostolos reliquos; demonstravit Marcus Antonius remotione omnium partium officii pastoralis: Quicumque exercet officium pastorale in Apostolis, exercet illud vel in audiendis ipsorum confessionibus, aut in ipsis docendis & instituendis: aut in ipsis ipsorumque moribus & actionibus corrigendis & puniendis: At nullum harum partium officii pastoralis exercere potest Petrus in Apostolis: Ergo neque Apostolorum pastor esse potest.

LIII. Quid respondet Becanus? Nihil: sed, ut diximus, id, quod in principio est, petit: *Apostoli indigebant Petro pastore in eum finem, ob quem Christus voluit esse pastorem*: nempe ut Pastor esset. Nam caput Ecclesiae & Pastor Becano sunt Synonyma, ut ex praecedentibus patet: Interim videtur Becanus ad hac addere partem officii pastoralis omissam à Marco Antonio: quae est, *ut ipsi obediatur*: & sic servata & stabilita unitate capitis tolleretur occasio schismatis & dissensionis.

LIV. Respondemus & hanc partem involvi illis ab Antonio enumeratis. Sic argumentor: Qui nihil potest docere, nihil mandare, nihil corrigere, ille neque praefectus est, ut cui obedientia praestari debeat: At Petrus Apostolos nihil potest docere, in illis nihil corrigere, proindeque nihil illis mandare: Ergo Petrus caeteris Apostolis non est praefectus, ut cui obedientiam praestare debeant. Major est certa. Ubi enim non lex sive praecipuum, ibi nulla potest esse praevicatio: Et ubi talis esse nequit, ibi nulla etiam exigitur obedientia: quae mandato habentis jurisdictionem praestari debeat. Ubi enim ejusmodi mandatum non est, ibi neque ei respondens obedientia esse potest.

LV. Deinde si Apostoli debuerunt praestare obedientiam Petro: illam vel praestare debuissent respectu mandatorum Dei, ut nimirum Petrus Apostolos contineret in officio, ne aliquid contra praecipua Dei attentarent vel committerent: vel ratione mandatorum priorum: quo ipse regeret tanquam visibile caput Ecclesiae. Neutrum esse potest: non posterius, quando qui-

doquidem ejusmodi Mandato Petri, quod suo nomine tanquam Monarcha Ecclesie promulgasset, nullibi extat: neq; etiam unquam ejusmodi potestatem sibi arrogavit; sed potius contrarium mandavit, & serio inculcavit, quod neq; Episcopus debeat dominari clero, neq; mandatis hominum Ecclesia gubernari: sed tantum mandatis Christi. Non prius; Nam omnes Apostoli æque ut Petrus à Spiritu S. immediatè regebantur: Ut ergo Petrus propter immediatam assistentiam Spiritus S. non indigebat externo capite, direttore & inspectore, qui ipsum in officio & obedientia mandatorum divinorum contineret: sic propter eandem causam externo ductore & rectore non indigebat ceteri Apostoli: sed omnes immediatè regebantur à Spiritu S. & in unitate capitis Christi continebantur, conservabantur. Quod ergò subjungit Becanus, *facile schismata & dissensiones oriri, ubi unum caput visibile non est*; Respondeo, id in Apostolis Domini locum non habere: quippe qui ab infallibili ductore & doctore, nempe Spiritu S. ita regebantur, ut neq; errare, neq; à Christo capite suo deficere potuerint. Ideoq; hic non tantum non erat facile, sed planè impossibile.

LVI. Taceo, quod si is statim est alterius caput, qui illum corrigere potest, & quoq; ut officii ratione corrigere tenetur; sic pro renata corrigit, sequitur quod non Petrus Pauli; sed potius Paulus Petri caput fuerit; Ille enim Petrum nò hic illum correxit, & severè reprehendit, quod non recto incesse- rit pede ad veritatem Evangelij, quia coëgerit gentes; judaizare, in aerem ergò disputat, nihil concludit Jesuita.

LVII. Uti etiam admodum jejunum & insulsum est, quod subjicit: *An indiguerint pastore propter confessionem, instructionem aut punitionem, parum ad rem facit.* Cur non faceret Becane? Numquid verum est, quod sublato fundamento correlati: ut ipsum correlatum, sic quoque relatum correspondens, tollitur? puto. Ergò si tollas fundamentum, propter quod aliquis Ovis esse possit ac debeat alterius; utiq; tollis utriq; & quod ovis sit, & quod sit illius Pastoris ovis, & is hujus ovis pastor. Jam autem sublatum est fundamentum per negationē
illius

istius allegatæ indigentia, quo Apostoli sint, vel esse possint
oves: Ergo eo ipso negatur, quod sint oves Petri, & quod Pe-
trus illorum sit Pastor.

L VIII. Quod addit exemplum à subditis petitum, &
id jejunum est. Nam subditi respectu Magistratus & Oves re-
spectu Pastoris, non omnia habent paria. Ponamus fieri pos-
se, ut detur subditus, qui sine præscriptis legibus virtutis viam
sequatur: Talis verò ovis poni & fingi nequit, quæ rectore &
pastore carere queat. Unde Esaias simile petit ab ovibus cap.
53. v. 6. *Omnes nos sicut oves erravimus*, &c. Et Christus in Evange-
lio semper Oves & Pastores conjungit. Interim & hoc certum
est, quod omnes indigeant, etiam sapientissimi, Magistratu: Nā
licet non semper errent, tamen errare possunt. Deinde & si vel
maximè etiam errare non possent, (quod verò concedi nequit)
defensione tamen magistratus indigerent, ut à malorum inju-
ria tuti esse queant. Quare licet forsan quidam subditi aliqui-
bus præsidis magistratus non indigeant, non tamen indigent
planè nullis: Apostoli verò præsidio Petri planè nullo egent.

L IX. Quid autem hoc. *Ultinam*, inquit Jesuita, *nullus in-
digeret. Ultinam omnes à peccato, ignorantia & reatu immunes essent:
Non ideò desinerent esse subditi?* Cur nō Becane! Putasne, si Adam
mansisset in statu integritatis, opus fuisse Magistratu: Profectò
si hoc asseris, in magno errore es. Magistratus primum post la-
psum à Deo institutus, ordinatus & sancitus est, in defensionē
bonorum, & pœnam malorum. Si ergò mali non fuissent, boni
à malis offensi nō fuissent. Si hoc: ergò non opus fuisset defen-
dere bonos, & punire malos. Sublato autē fine & negato, tol-
litur id, quod ad finem ordinari debet, vel ordinatum est. Atq;
hanc quoq; ob causam in altera vita, nullus erit amplius magi-
stratus. Ubi autem nullus est Magistratus, ibi quoq; subditi nō
sunt. Nam sublato uno relato, tollitur etiam alterum, cum
se mutuo constituent.

L X. Sic eodem modo se res habet, cum verba Jesuitæ
ad nostrum institutum, & res Ecclesiasticas applicantur. Si o-
mnes à peccato, ignorantia & reatu immunes essent, tum neq;
ejus-

eiusmodi regimen Ecclesiasticum, quale jam est, esset necessarium, imo planè non esset: non esset Christus incarnatus, ergò multò minus aliquis eius Vicarius. Si enim homo non fuisset lapsus, λόγος quoq; non incarnatus, Petrus ad Apostolatum non vocatus, proindeq; nullus eius Vicarius vel fuisset, vel se talem jactare potuisset. Hoc enim maximum est peccatum se Vicarium Christi & Caput Ecclesiae jactitare. At vitium in isto statu perfecto in hominem cadere non potuisset.

LXI. Sequitur tertia quaestio §. 6. *Quid significat illa vox pascere?* Et respondet Becanus §. 7. *Pascere idem est, quod officium pastorale exercere. Officium autem pastorale includit tres actus principales, ut ex scriptura patet: Primus est pabulum praebere, & ad pascua ducere, Ezech 34. v. 2. Vae pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos: Nonne greges à pastoribus pascuntur? Et Ps 23. v. 1. Dominus regit me (gracè est, pascit me) & nihil mihi deerit: in loco pasuae ibi me collocavit, §. 8. Secundus est infirmas oves sanare, dispersas colligere, errantes reducere, contra lupos defendere, Ezech 34. v. 5. dispersae sunt oves meae, eo quod non esset Pastor, & factae sunt in devorationem omnium bestiarum agri, & dispersae sunt. Erraverunt greges mei, & non erat, qui requireret. Et infra v. 15. Ego pascam oves meas, & ego accubare faciam, dicit Dominus Deus, quod perierat, requiram, & quod abjectum erat, reducam, & quod confractum erat, alligabo, & quod infirmum fuerat, consolidabo, & quod pingue & forte, custodiam. §. 9. Tertius est, praeesse, regere, gubernare, judicare, discernere, castigare, 2. Reg. 5. v. 2. Tu pasces populum meum Israel, id est, gubernabis, ut patet ex verbis seqq. Et tu eris Dux super Israel. Et Ps. 2. v. 9. Reges eos in virga ferrea. Gracè est ποιμαίνεις αὐτούς, i. e. pasces eos. Et Ezech. 34. v. 17. Vos autem greges mei, haec dicit Dominus Deus: Ecce ego judico inter pecus, & pecus arietum & bircorum. Et v. 20. Ecce ego ipse judico inter pecus pingue & macilentum. §. 10. Unde sic concludo: Christus cum dixit Petro: Pasce oves meas, commisit illi officium pastorale, respectu omnium Christianorum, nullum enim, ut dixi, excepit. Ergò dedit illi potestatem exercendi officium pastorale. Officium autem pastorale est, oves ad pascua ducere, infirmas curare, dispersas colligere, inter sanas & vitiosas judicare, contumaces cogere, & ad ovile compellere, lupos*

D

Arce-

docere, (qua omnia ut patet ex scripturis citatis, & potissimum ex Ezechiele, non tantum intelliguntur de pastore brutarum ovium, sed multò magis de pastore fidelium.) Ergo Petrus habuit potestatem hac omnia prestandi, respectu omnium Christianorum. Potuit igitur ratione officii pastoralis, ubiq; Evangelium predicare, Sacramenta administrare, peccantes corrigere, errantes reducere, inter veram & falsam doctrinam discernere, & ad unitatem Ecclesie compellere, hostes arceri, sive per se, sive per alios sibi subordinatos. Et sic explicant antiqui Patres, quorum verba referemus, sequenti capite.

LXII. Vult quidem Becanus videri se omnia distinctè proponere, cum interim diversissima confundat, proindeque pessimam fallaciam compositionis committit. Sciendum igitur quod verbi *pascendi* potestas & significatio sit duplex. Primum accipitur idiōs sive propriè: quo sensu idem est, quod *alere*, aut *cibum ministrare*. 2. μετὰ Φορικῶς sive figuratè pro *curare*, *prospicere*, *providere*. Et hoc rursus dupliciter. Nam 1. tribuitur Magistratui politico, & notat ejus regimē curamq; subditorum, ut 2. Sam 5. v. 2. cap. 7. v. 7. qui locus in tertio actu à Becano allegatur. Apoc. 19. v. 15. &c. eodemq; sensu Homerus Agamemnonem vocavit ποιμένα λαῶν pastorem populi. 2. Apostolis & Ecclesie ministris: Ubi *pascere* idem est, quod *docere*, *informare*, & reliquas ministerii partes obire; quæ significatio aliquoties inculcatur, Ezech. 34. Act. 20. v. 28. Eph. 4. v. 11. 1. Pet. 5. v. 1. 2.

LXIII. His ita præsuppositis & distinctis; negamus officium pastorale, ut Magistratui contradistinguitur, & Apostolis ac ministris Ecclesie tribuitur sine discrimine tres illos actus, & consequenter principatum ac dominium aliquod includere. Nam nulla est consequentia: Verbum *pascere*, est πολύσημον, & diversas habet significationes: Ergò illæ diversæ significationes statim notat tot actus officii pastoralis: ut illud personis Ecclesiasticis tribuitur. Nam ex modo allegatis Sacræ scripturæ locis invictam ac immotam consequentiam deducimus: quod *Pascere*, Apostolis & præconibus verbi tributum, nunquam principatum aut dominium, sed unicè & semper ministerium significet, ob interdictum ptimarū à Christo Luc. 22. v. 25. 26. & ab ipso Petro 1. Ep. 5. v. 1. 4.

LXIV. Unde quilibet videt ac intelligit : quid ad argumentum ultimo loco collectum sit respondendum. Primum quod dederit Petro Christus officium pastorale respectu omnium Christianorum, & sic Apostolorum, illud ex mandato hoc Christi nulla consequentia probari posse, demonstravimus responsionibus nostris, ad præcedentes quæstiones datis. Id verò neque ex variis significationibus verbi *pascere*, probari posse, inde liquet, quod confundat Becanus, diversas hujus verbi significationes; cum actibus propriis officii pastoralis: atque hoc confuse ponit, & officium pastorale æquivocè supponit, quod aliter de Magistratu, aliter de ministris Ecclesiæ dicitur: uti & ipsum verbum *pascere*, ut patet. Et quæ est consequentia; Pastoris officium est, non tantum cibum ministrare vel alere, sed etiam ad ovile cōpellere, lupos arcere, &c. Ergò *Pascere* significat non tantum, alere, sed etiam significat ad ovile compellere: significat lupos coercere, &c. Nulla sanè. Si autem *Pascere* illas significationes non habet: qui ergò probari poterit? quando Christus dicit ad Petrum, *Pasce oves meas*: quod ipsi mander, debere ipsum, ut magistratum politicum, oves coercere, illas, ut Regē, in virga ferrea, sive per se sive per alios regere. Quomodo hoc, per Deum immortalem, probabit Jesuita? Sane ex argumento formato nihil horum sequitur, ut patet.

LXV. Quarta & ultima quæstio apud Becanum proponitur §. II. *An aliquid peculiare concessum sit Petro per illa verba, Pasce oves meas.* Resp. Aliquid peculiare concessum, & datum esse Petro non imus inficias: quandoquidem, quod per abnegationem Christi amiserat, illud hoc mandato recuperavit, nempe quod rursus inter Apostolos numeratus, de novo Apostolus vocatus & confirmatus, & sic reliquis Apostolis æqualis iterum factus est. Atque hoc est illud peculiare, quod adhibitis certis ceremoniis (quas ad eò urget Becanus:) hic cū solo Petro egit Christus, & Petrus accepit: cum ergò illud, quod ante habebant cæteri Apostoli, hac investitura dentò accepit, sequitur quod nihil ratione Apostolatus præ aliis accepit.

LXVI. Non opus est, totam disputationem, quam hic habet Becanus cum Antonio, adscribere, quia magni momenti non est: tantum notetur, quod Jesuita urget, trinam interrogationem Christi: *Simon Jobannis diligis me plus his, &c.* Et triplicem commissionem, ut loquitur, *Pasce agnos meos, &c.* & addit: *ista otiose non esse facta.* Quod libenter concedimus: Quæ autem est ratio consequentiæ, illa trina interrogatio & commissio non est facta otiosè; Ergò istâ Petro concessus est primatus inter Apostolos & totam Ecclesiam? Committi fallaciam causæ satis demonstravimus, ut non opus sit nova repetitione. Tantum hic coronidis loco notetur: Quod verbum *pasce* nullibi hoc sensu accipiatur, cum de Apostolis & Doctoribus sermo est: cur ergò hic peculiarem significationem obtineat? Deinde in Græco bis habetur verbum βόσκειν, & semel ποιμαίνειν: quæ sensu planè conveniunt: βόσκειν verò pro dominio usurpatum nullibi legitur. Tertio pastura Petri, aut est ipse Apostolatus, aut est aliquid Apostolatu superius: Si illud, nihil peculiare præ cæteris Apostolis accepit: si hoc, tum erit concedendum, dari officium aliquod præter Apostolatum, quod hoc sit superius: quod verò expressè negat Paulus 1. Cor. 12. v. 28. Atque sic evidentissimè est evictum & demonstratum; mandato illo Christi: *pasce oves meas:* nullum in Ecclesia primatum Petro esse commissum.

SOLI DEO GLORIA.

99 A 6900

ULB Halle 3
002 622 092

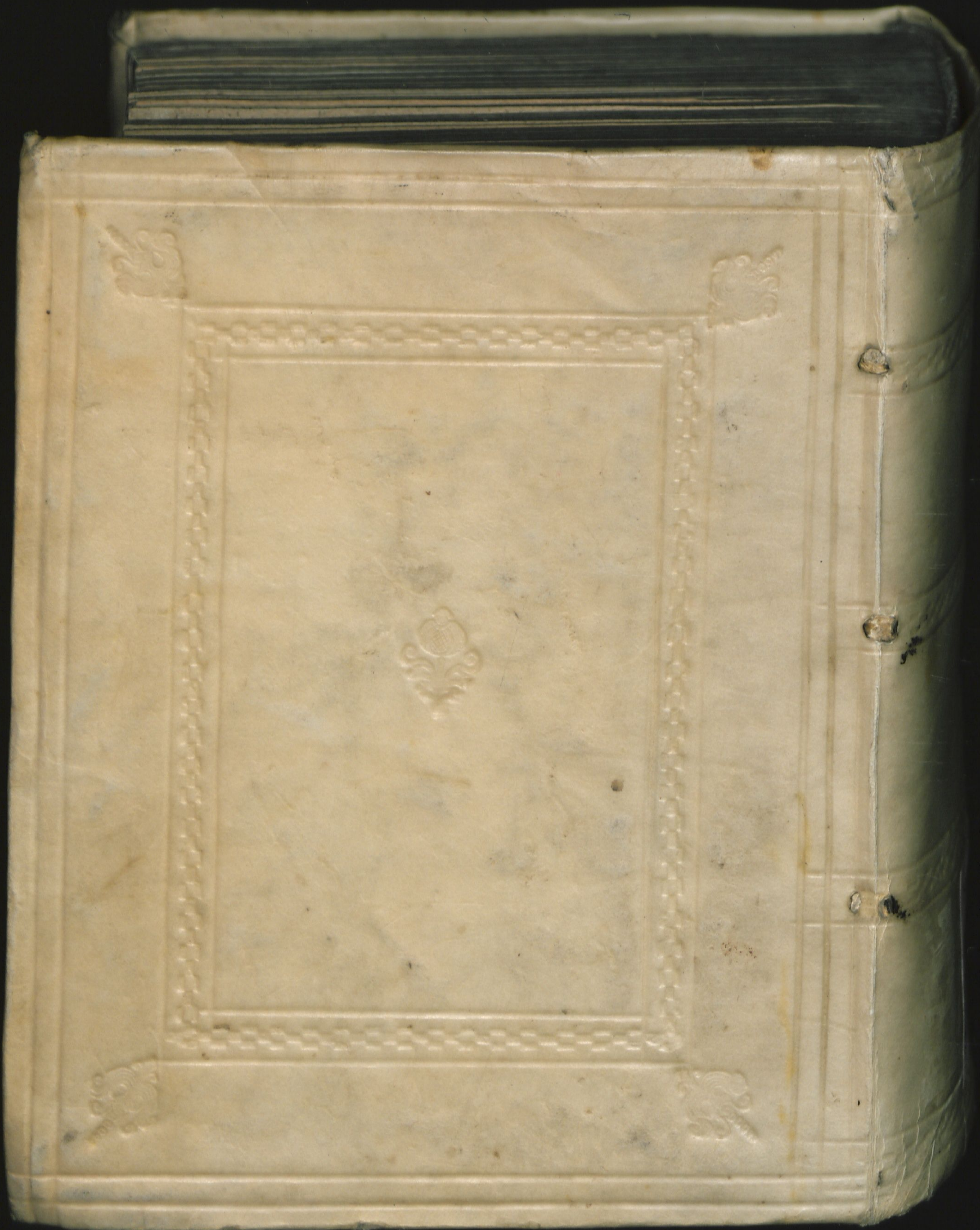


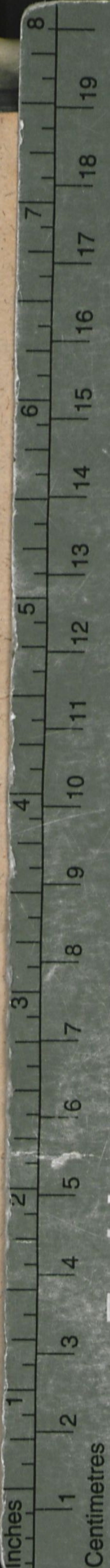
SB

Repro

VD 77







Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

60

TERTII
Confessionem
XXVII.

nens
ARTICULI VII.

clesia,

ecie,

etri, ex dicto

h. 21. v. 17.

osita

nia V Vittebergensi,

S I D E

RTINI S.S. Th.

Primario, Facult. Theol.

pli Arcis Præposito,

NDENTÆ

ELIO Rügenw. Pom.

Collegii Veteris

ii. Decembr.

BERGÆ,

BROSII ROTH I, Acad. Tyogr.

M DC XXX.

